

MAZÁN TŐL

Politikai
napilap

ELŐFIZETÉSI ÁRA
 Hónapontaiban dírtól:
 Hónapontaiban dírtól: 18 h.
 Hónapontaiban dírtól: 4 h.
 Hónapontaiban dírtól: 20 h.
 Hónapontaiban dírtól: 5 h.
 Hónapontaiban dírtól: 34 h.
 Hónapontaiban dírtól: 8 h.
 Hónapontaiban dírtól: 114 h.

Megjelenik minden nap, a hétvége
 kiadása utáni napok kivételével.
 Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Nagyváradi, Salföldi Dezső u. 2.
 A szerkesztőség kéziratok vétele
 addigra vagy megvárásig csak
 válla'hozik.
 Előfizetők és hirdetősek a kiadó
 hivatalához fordulnak.

(III. évfolyam) 273. szám Nagyváradi Szerda, 1917 november 28.

Felhívás Nagyváradi város közönségéhez!

Polgártársak!
 Szent Karácsony ünnepe követhetik a béke és szeretet ünnepe, mikor mindenki otthon a családjá és szerettei körében szokta meggyújtani Krisztus ünnepére a szeretet gyertyáit. És ima mit látunk? Negyedik éve áll Európa minden népe vérben és fűben s a halálöklölő angyala szubint végig, rettenetes csapással, a szem védekéi temperációt győzött en berleégen. Riadón menekül a béke angyala kezében az eljéggel s színyai ruhogását gyundörög puskaropogás fogja el. És ebben a rettenetes világágé ben tántorhatatlanul küzdenek a családokat és hazájukat védő központi hatalmak hadseregében a háborulegjobb hősök a magyarok.

Négy éve állják a gránátost a Doberdó pch'an és Kaszt sziklái, Gallia puztagáin és az áruló romének alkégen, az immár megbű hódott Serbia hegyei között és a hódított orosz területen. És most, mikor a negyedik báborna karácsony is esközött a lövészárokban küzdő hőseinkre, még mindig nincs bízta remény sem a harcok megszüntetésének, sem a veresítés befozósének. Hőseink családos vitézsége megteremtette számunkra a heróeri küzdelem egyik legnagyobb győelmét — az áruló Olaszország bñhódását.

Most tehát, midőn vitéz véreink heróikus küzdeleme ezen heróeri győelméket megteremtették, hazafias kötelességünk, hogy részben mi is megdálaljuk legalább ki-mértékben az a eródatra néző erőfeszítést, melylyel hők fiaink nemcsak megvédtek ben rónket, tenéhek eleven érefalával, ellen-ségeink halálos támadásától, hanem csapásaitkal az ellenük támadt ellenséget sejt földjén terítik le.

A lövészárokban küzdő fiainknak most már a kötelességünk, az otthon melegének egy szegény és szegény egy perányi fanyát, a hála és megemlékezés egy csekély szívbőlmet karácsonyi ajándék alakjában elfuttatni.

A fiakt feltö nemzet hála és szeretete nyilvánuljon meg az idén is — remélhetőleg utoljára — a karácsonyi ajándékokban melyek szlogát fogják képezni megmérhetetlen hálaérzések és szeretetünknek.

Adatoson tehát a város minden pol

gára a katorák karácsonyra erejéhez és tehetségéhez képest s ne maradjon adós a hála ezen megnyilatkozásával egyetlen nagyváradi ember sem.

A szeretetajándékokra pénzszerzőmánya ket elfogad és rendeltetési helyére juttat a polgármesteri hivatal. (Városháza I. em. 2. sz.)

Nagyváradi, 1917. évi nov. 26.
 Rimler Károly,
 polgármester.

A Brenta és Piave között kiértünk a sikságra

A Monte Grappát elfoglaltuk.

A tegnap említett sorrendben egy örvendetes kis változás történt, amennyiben a Monte Pertica után nem a Monte Assolone, hanem mindjárt a Monte Grappának 1770 m. magas sziklavára következett. A Monte Grappa elfoglalásával a Brenta és a Piave közötti véres harcok sorsa eldőlt — még pedig a mi javunkra. Most már a Monte Pallone és Monte Tomba sorsa is meg van pecsételve. Lehet, sőt igen valószínűnek kell tartanunk, hogy mire a sorok megjelennek, már itt is lesz a híre ezen egész gerinc elfoglalásának.

A Brenta és Piave között most már nem sok keresni valója van az olasz védelemnek. Ezen fontos hegyesucs elfoglalása után csapatunk bizonyára azonnal folytaták előnyomulásukat délnyugat felé azon a gerincen, mely az 1429 m. magas Monte Cornossegá felé vezet,

mely utolsó hegyesucs csupán 5 Km. távolságra van a Monte Grappától.

Alig bihetjük, hogy az olaszok most már komoly ellentállást fejthetnének ki a Brenta és Piave között. A további események most már meztint gyorsabb tempóban fognak előre mozogni, minelyt a nehéz hegyvidéken magukat átküzdött csapataink ismét rendezkedtek a további, most már a sikságon való előnyomuláshoz. A Piave front megmozdulásának is elérkezett az ideje. Ismét nagy események küszöbén állunk, mert a Monte Grappával a Piave folyó védelmének a kulcsa is a kezünkbe került.

Csaknem 3 hétig tartottak ezek a m kacs harcok a két folyó között, melyek végül is a mi győzelmünkkel végződtek. A legnagyobb bizalommal várjuk most az események

„GLOBUS“ MŰINTÉZET NAGYVÁRADON

KÖ- ÉS KÖNYVNYOMDA MŰVÉSZI KÖNYVKÖLÉS TELEFON: 49.
 KÖNYVKÖTÉSZET ÉS VONALAZÓINTÉZET IZLÉSEK NYOMTATVÁNYAI ELSŐRANGUAK INTERURBÁN.
 KUGLER-HAZ ÜZLETIKÖNYVEK GYÁRA KITŰNŐ ÜZLETIKÖNYVEK
 PAPIR, IRÓSZER ÉS IRODAI FELSZERELÉSEK NAGYKERESKEDÉS ÉBEN A LEGOLCSÓBB ÁRAK.

Egyes szám ára 12 fillér.

további feileményeit, melyek azt is meg fogják mutatni, hogy vajjon mire használta ki az olasz hadvezetés az oly nagy áron megvásárolt 3 heti időnyereséget.

A Brenta és Piave közötti győzelmi nemsokára éreztetni fogja hatását a Sette Comuni főnsikján és Venecia sorsa is most fog eldőlni. A melyzet megint izgatón érdekes.

A delegációk összehívása.

Budapesti tudósítónk telefonálja: Wekerle dr. miniszterelnök holnap Bécsbe utazik, hogy előterjesztést tegyen a királynak a delegációk kapcsán szükséges intézkedésekről. A magyar delegáció jövő hétfőn délután 3 órakor tartja alakuló gyűlését. Czernin külügyi expozéját, mely iránt nagy érdeklődés nyilvánul, előbb a magyar, azután az osztrák delegációk külügyi albizottságában terjeszti elő.

Heves tüzer harc Nyugaton.

Berlin, november 26. A nagyüzemi harcok jelentik:

Egyeztető harcok.

Rupprecht bajor trónörökös vezérőrnagy hadseregétje. Flandriában a tüzérségi tevékenység a Houthouster-erdő és Zandwoerde között délután ismét nagy hevesítésre emelkedett. A csatát egyes szakaszain a Cambraitól délnyugatra napközben erős tüzer harc folyt. A szövetség védelme alatt kézzelenül helyezett angol gyalogság este megfutamította Bourlon falut és erdőt. Súlyos közelharokban visszaverték őket. Az előtér tevékenység az egész arcvonalon élénk maradt.

A német trónörökös hadseregétje. Trunaytól északra egy francia előretörést a tirokharokban visszautasítottunk. A Mars keleti partján a harc tevékenység egész nap megerősített volt. Első Samogaisux és Beaumont között és Orasstól kétoldalt tetemesen fokozódott a tűz.

Albrecht württembergi herceg hadseregétje. A combes magaslaton és St. Miháel és Pont a Maussion között a tüzérséget feléledt.

Keleti harcok.

és Macedónia front.

Nem volt nagyobb harc esemény.

Olasz harcok.

Nagyobb harc esemény nem volt.

Ludendorff, első főhadiszállásáról.

Venecia kiűritése.

A sajtóhadiszállásról jelentik: Ideérkezett hírek szerint a lidói erődök ágyút leszerelték. Tehát Veneciát katonailag kiűritik az olaszok.

Oroszország különbékét köt.

Budapest, november 27. (Saját tudósítónktól.) Kopenhágából jelentik: A pétervári angol nagykövetség ideérkezett titkára elmondta, hogy ha az angolok elhagyják Oroszországot, az orosz nép közvetlen békekötés előtt áll. Oroszország különbékét köt. Az antant nagykövetei részére már rezerválták a vasúti kocsikat, amelyek őket Bergenbe szállítják. A nagykövetei készen állnak az elutasásra.

Az olasz harctéren a helyzet változatlan.

Olasz harctér. Budapest, november 27. (Hivatalos.) A helyzet változatlan maradt. A legutóbbi tíz napban a Cisonon mellett vívott harcokban Krauss Alfréd tábornok alpesi csapatai ismét a legnagyobb vitézséggel és kitarással harcoltak. Míg a gráci lövészezred a Monte Pertica-ért vívott küzdelemben ismét multjához méltó hőstetteket vitt véghez, addig a felső-ausztriai tizennegyedik von Hessen gyalogezrednek és a tiroli vadászok osztagainak H. Termine és San Marino mellett a Brenta hasadékában alkalmuk nyílott arra, hogy zászlójukat újabb dicsőséggel koronázzák. Brumovszky azaz november 28-án légi harcban huszonötödik ellenfelét győzte le.

Keleti és délkeleti harctér. Budapest, november 27. (Hivatalos.) Semmi ujság.

A vesérhar főnöke.

A szovjet szakított az antanttal.

Budapest, november 27. (Saját tudósítónktól.) Stockholmból jelentik: A szovjet az antant és Oroszország között kötött pénzügyi egyezményt egyoldalul felbontotta. Egyik lap megjegyzi, hogy most már kénytelen lesz az orosz kormány bejelenteni az orosz állam csődjét.

Ki az ur Oroszországban?

Budapest, november 27. (Saját tudósítónktól.) Gsafódi jelentik: A Kerenszki-párti Djen leja, hogy 60 kormányzóságban nem az új kormány tisztviselői működnek, hanem a régi círi kormányzat hivatalnokai. Egyes kormányzóságokban harcok dőltek Kerenszki híval és a szovjet emberrel között, de a három legnagyobb kormányzóságban a szovjet tartja a hatalmat. A hadsereg az északi fronton a szovjetnek behódolt, de a délnyugati és a kaukázusi fronton nem. Oroszország egytizenkettő részére a szovjet hatalmában van.

Angol-francia segítség az olaszoknak.

Budapest, november 27. (Saját tudósítónktól.) Milánói lapok közlések jelzik, hogy az angol-francia segítőcsapatok beavatkoznak az olasz fronton dúló harcokba.

Stanak és Kiofac újabb kellemetlenkedése.

Budapest, november 27. (Saját tudósítónktól.) Bécsből jelentik: A reichsrat mai ülésén az ismert cseh vezérek, Stanak és Kiofac meginterpellálják az osztrák kormányt a magyar kormány azon intézkedése miatt, hogy osztrák pénzügyi intézkedések és állampolgároknak Magyarországon való birtokvásárlásait korlátozta. Miután a csehok ebben politikai tendenciát látnak, kérdik mit szándékozik tenni az osztrák kormány a paritás megvédése érdekében.

Nincs még hír a fegyverszünetről.

Budapest, november 21. (Saját tudósítónktól.) Bécsből táviratokból: Illatékes helyen azt a hírt, hogy Oroszországgal tárgyalások folynak a fegyverszünetről, alapvetően jelentik ki. A nyilvánossággal minden hírt kösölnek, ami az orosz eseményekre vonatkozik. A semleges jelentésekkel szemben bizonyos, hogy Duchonin orosz főparancsnokot még nem tartóztatták le, hanem a főhadiszálláson van az estente diplomáciai képviselőivel együtt.

Élethalál harc a vagyonért.

A szalacsi parasztdrámá.

I. nap.

Horváth Lajos szalacsi fiatal gazdát, nádorok emberölés büntetésével vádolva állította a királyi ügyesség a nagyváradi esküdtbírósg elé, a emellett azal vádolja, hogy apját késsel meggyilkolta.

Horváth Lajosnak édesapja, idősebb Horváth Lajos nyolc év óta bírja Szalacs községnek a két fia van: a vádlott és öccse: József. Mindketlen az apai háznál laknak, Lajos oda is nőtült. Több, mint 27 évi házasság után a bíró meguntta feleséget a megához vette a fiatalabb Sipos Erzsébetet a vele vadházasságban élt. E miatt nagy civakodások voltak, a fiuk a a mellőst szeszony tartottak attól, hogy id. Horváth Lajos a szarolára bírja át vagyonát. Ugy edjék elő Horváthék, hogy Sipos Erzsébet purjolták őket, szedelmest, a a híres le-ög fényleg el is hagyta a házat.

Tavaly, április 5 én a fiu itez állapotban találkozt Sipos Erzsébettel, aki az ő állítása szerint esembeköpte őt, mire Horváth Lajos a vállán lévő csorbá villával a fejére ütött.

Sipos Erzsébet öccseseit, a fiu még kétszer rávert a villával, a elment. A leütött nő szomnal meghalt. A fiut letartóztatták a cserdörzegen, ahol örként-jelent kést, de az idén júliusban 20.000 korona kaució mellett szabaddábra helyezték.

Egysszer találkozt apjával, a bíróval, a állítása szerint őt megöltöte, mert baringuótt rá, hogy eltesse láb alól a szarolóját, a akkor ő önvédelemből kést rántott a öccseseit, aki 20 napon túl gyógnó sértéceket szenvedett. Ura letartóztatták a a legújabb tárgyalásra fogházor v. azta elő Horváth Lajos.

Am esküdtbírósg elnöke Szöllőssy Gyula tanácselnök, bíró: Vajnovszky Vince és Staehé Károly, jegyző: Mezey Ákos dr, a védőt Bolza Alfréd próf királyi ügyész képviseli, a védelem rebés titát Imrik Gusztáv dr ügyvéd látja el. B ídőtök 36 tanút a két orvosszakértőt. Jogáskönség áll a tárgyalás menetét, amelyrek vilá gosséget kell derítene a cselekedetek mö gött rejtőzködő vagyoni motívumokra a át kell bízni az apa és a fiu ellentétes val kérését két fennálló hozadékot.

Horváth Lajos

vádlott 29 éves, földes gazda, ballabára aántit

— Beismerem, hogy bűnös vagyok mindkét védbeli eselkedésben. Apám engem, fe leségemet és József öccsemet 27 évi együtt- élés után elűzött magától. Mikor Sipos Er zsébet odakerült apámhoz, szidott nyelvet és

bántalmazott. Kértem apámat, hogyjon min ket meg anyánk vagyonbar, de ő azt mondta, hogy lehet még neki örököse Sipos Erzsébet a elhagyta anyámat hasuról. Más- fél év múlva baramentem a ki akartam menni, hogy a esküdt garódtat megígáram. Sipos Erzsébet esembe jött velem és esembköt képtől, mire én a csorbá vasvillával rántót- tam, hogy szeselt. Még kétfőt rántottam a mondtam:

— Az ördög vigyen el, még most is bántalmazol engem.

Öccsémnek elmentem az reket a a cserdörzegről jelentkeztem. Apám községi bíró Szalacsban. Kilenc éve mindig fenyege tet, hogy megöl, revolverrel, dörzölkést, és villát a megöltöt, de én vigyáztam ma gazra, hogy meg ne öljön.

Apja és fia.

Egysszer azonban, mikor hazakerültem, Lőrinc József hívott a szőlőjébe munkára. Nem megyek, mondtam, mert az apám szőlője előtt van az ut. De ők kőszelög tek a kivitték. Ott itunk 4—5 pohár bort a mentünk hazafelé. Viszantétek a elhálom megem, jaj, itti van az ideapim! Hirtelen villan csigot a villával, fülegelt, mire én kihéptem a bicskát, mert elaladni nem bírtam, a késtem a többiket, a engedle nek, hogy it keljék meg. Apám kiabált, „itt végtek eszt a szivaranyosai“, mire én elbukattam Lőrinc Józsefet, aki megölte apámat. Ők elszedték a mi ketten za- radunk. Apám előrelépett a elszett, én felttem, hogy ha felkel, megöl, hátára üttem a kezét vágótam, hogy ne tudjon bántani. Apám ekkor sajgatrú kendett:

— Jaj, Lajos fiám, ne öl meg.

Én erre meggyártam a elszedtem, de megíedtem, hogy ha beszégek, revolverrel jön vissza. Közémben menekültem hát én innen az örebe mentünk, shorban bebostak. Apám gazdag ember a eszt az asszonyt öldörött. Sánta vagyok. Nyolc éves korom- ban egysszer itezem megverte anyámat, én vittottam, mire ő behívott és megapocott, nyakamra térdelt, Amint a tárgyat kaptam a lábamba, sánta lettem. Akáki sértette meg, rejttem állott kossut, ha psitásem betört egy ablakot, engem vert el; öccsemet is verte, hogy eljult, anyámat is bejorolta. Bíró ő, aki hogy tudna tanácsot adni másoknak, mikor így bánik gyermekével és családjá- val? Anyám mel közel 30 évig élt, de voltak rók, akik bicsakolták a az volt az „elva“, hogy verkedett. Volt neki mindig „külön- leges szerelése“, bár az a filuban „nem volt kibírdetve“. Apám mondta: „volt 40 szere

tóm is, de azt a Sipos Erzsébet nem tudom a nyakáról levanni, idejött a a it megd“. Isien rendelése lehetett, hogy apámat leve- tem, hogy is lehet egy apa a fiával szem- ben rossz. Mindig kértem, hogy békéljen ki velem a most is jobb volna, ha nem élnék ilyen szűkösben.

Elnök: Az orvosszakértők azt mondják, hogy a villa csenké sga betörte a koponyá a behatolt az agyvelőbe.

Vádlott: Elszett Sipos Erzsébet a a szorok- kőbe vágta fejét.

Idősebb Horváth Lajos

szalacsi bíró vallani kíván: A fiám vallo- másánkn ellenkerője a igaz. Minden hájjal megkent fia az, jól öccseseit a mordani- valóját. Beismerem, hogy Sipos Erzsébet a hához vettem, a feleségem nem volt már feleségnek való. De nem ígér, hogy pu- nyolta őkat, vagy bántalmazta, elkerőleg. Ők attól tartottak, hogy a vagyont elkapar- itja előlük Sipos Erzsébet, innen volt a rom- viszony közöttük a eszt mentek el a bízottól.

A szőlőben való találkozás egy történt, hogy én jöttem haza a hegyről a láttam, hogy három ember meggy előttöm, akik meg- álltak és megvártak.

Mikor odaféltm a fiám nekem buktatta Lőrinc Józsefet, maga kést rántott elő én nekem jött, én védekeztem, de esletem, ak- kor a hátamra üt a öccseseit. Csak könyörgésemmre, hogy ne öljön meg, hagyta abba a elment a többiek után. Én őt nem bírtam meg, hiszen már másodnap mar- látástól rajta semmi nyoma az ütésnek. A fiám volt az, a állandóan fenyegetett en- gem és Sipos Erzsébet, hogy elpusztít.

Imrik Gusztáv védő kérdési után a további tanúiballgatásokat déltársra halas- tották.

A delőtök kihallgatott tanúk között kibalk- gatta a bírósza idősebb Horváth Lajosné, a szalacsi bíró feleséget. Szentén gazdag asszony, elkerője, hogy az apa az egyik fát urra, a másikat mazurrá (szegényé) akarta venni. Az ura buccat: ember volt már a házasságuk első évében kivárol letn más asszonyokra is. Az ura, mikor, mint bírőhez, odabizték az Amerikából érkeztök pészit, hogy hja alá a recefőtt,

— Mire? kéri az elnök.

— Az elismervény. Hat akkor nagyon megírdte az asszonyokat. A bejnek az oka volt a Sipos Erzsébet, va becellte ellentük az aramat.

Ma hallgatják ki a meghalt Sipos Erzsébet urát, a a vádlott állítása szerint egy hevdó bert fizelet, mikor meghaltot, hogy a fertő gyerekekkel együtt Horváth bíró- hoz kerülték.

* 3 lóerős használt motor eladó. Cim a kiadóhivatalban.

* Jó télihebat és fiu nadrágosóvat eladó R. (c) ut 35/c, emelet jobbra.

Lorber

modern gépekkel felszerelt arany és ékszeráru készítő műtermé

Nagyvárad, Nagy Sándor-u. 2. sz.

Bernát

Ékszereket művésziés kivitelben készít. Elvállal átalakításokat s javításokat.

Tört aranyat a legmagasabb napi árcs vesz.

A nagyváradi napilapok új előfizetési ára.

A negyedik éve tartó világháború miatt a nagyváradi napilapok olyan kemény és ádás küzdelmet folytatnak egyre tornyosuló kiadások ellátására, hogy arról a bevetéseknek fogalmuk sem lehet. A papírrak több mint ezer százalékos emelkedése egymaga akkora kiadási többletet jelent, amely csak abban az esetben térült volna vissza, ha minden alkalommal, amikor a papír ára felszökött, az előfizetési árakat is emelték volna. Ezzel kerítve a munkásoknak a negyedik évtől kezdve megemelték az árakat, a hírszolgálat költsége meguntvágyozódott, a fűtők, olaj és egyéb nyomdai kellékek hirtelen megdrágultak: mindez újabb és újabb indok lett volna az előfizetési árak emelésére.

A nagyváradi lapok kiadói mégis csak egyszer fordultak ehhez az eszközhöz az egész háború során. *Mig más vidéki lapok, egy Araden és Temesvárott is, háromszor is felemelték az előfizetési árakat, mi még anyagi kényelmetlenség nyomozható hatása alatt nem merték ezt megismételni.*

Most azonban olyan nagyméretű újabb drágulás következett be a papírrakban és a munkások két ízben egymás után olyan tekintélyes összeggel nőttek fel, hogy a lapok fenntartása az eddigi előfizetési árak mellett, a szó szigorú értelmében, teljesen lehetetlen. A vidéki sajtó ma a legrosszabb helyzetben van, mert míg a pesti lapok rotációs papíros kiadását 95 fillér, addig a vidéki lapokhoz szükséges papíros ára 2 korona 40 fillér. E mellett az a sült csó, hogy a fővárosi lapok késő esti megérkezése miatt a helybeli lapoknak teljesen pótolniuk kell a fővárosi sajtót és pótolják is, — hiszen az távirati kiadásai kétszázszorosan megemelték. Mindezt mostani bevételünkkel fedezni nem tudjuk. Kénytelenek vagyunk tehát a közönségtől újabb horrorbilis költségeiknek legalább részben való megtérítését kérni, ebben a biztos hitben, hogy ezt mindenki készséggel megadja és ezzel a nagyváradi sajtó további zavartalan fenntartását, hírszolgálatának cseréltelen ápolását és fejlesztését, közérdekű tevékenységének további teljesítését lehetővé teszi.

Tisztelettel jelentik tehát az alulírott lapok kiadóhivatalai, hogy egyöntetű megállapodás folytán 1917. évi december hó 1-től kezdve az előfizetési árakat új előfizetők számára a következőkben állapították meg:

HELYBEN

Egész évre . . .	36 — K
Félévre . . .	18 — "
Negyedévre . . .	9 — "
Egy hóra . . .	3 — "

VIDÉKEN

Egész évre . . .	40 — K
Félévre . . .	20 — "
Negyedévre . . .	10 — "
Egy hóra . . .	3-50 "

egyes szám ára 16 fillér.

A régi előfizetők számára ezek a felémelt árak 1918 január 1-én lépnek életbe.

Kérjük a közönséget, hogy előfizetési

az újonnan megállapított árban fizetel szíveskedjék.

Tiszántul
Szabadság
Nagyvárad
Nagyváradi Napló
kiadóhivatalai.

A Kath. Népszövetség tagjai, a kit eddig a Tiszántul kedveseméyes áron kapták, a Tiszántul továbbra is, január 1-én tal is kedveseméyes áron, és pedig a Népszövetséggel egyetértően megállapított négyes pótdíj beszámításával, havi 1 K 50 fillérért fogják kapni.

A mi kiállításunk.

A Stefánia Szövetség képtárlatán 1917. nov. 25-én felolvasta: *Nemethy Gyula dr.*

1847 augusztus 28-án költözött a főherceg a királyi helytartó Bécs felől Budára. A polgárság 600 főre menő felvonással üdvözölte. Szentkirályi Mór, Pestmegye első alispánja az este másszor, mint Magyarország jövődó nádorát. Mátyásához hasonlították, ki szintén Prágából jött hazra, Budára. A nemzet első költője, Vörösmarty Mihály gyönyörű szavakkal köszöntötte:

Itt születél; e föld örömeben reszket alattad,
Mint anya, mely kebelén érzi repesni fiát;
És itt érzi szived legdrágább sirjait a föld,
Nem vagy e mindenkép, gyászra, öröme miénk?

Hogyan fordult volna a nemzet lelke szédeszel az új helytartó felé, kinek adós atyja, József nádor egész életét itt töltötte köztünk és a nemzetnek szentelte. Halálában az akadémia elvált tőlünk, sírhelyül Buda várát választotta magáé és családja részére. Némelyek kifejezték, de igaz magyar érzéssel hangzottak, hogy benne is Árpád vére bucsog. Mikor a testvérfőúrunk elment a Duna jeges árja, az „örög palatium” hátsókat nyújtott a királyi palotában, saját lakhelyén, a jellek, életét az árvízkarosult lakosságának. Fia, István főherceg, éjjeli nappal 16 óra után az elment utassal, hogy segítségét nyújtson a retentó vérs percsiben.

1881 tavaszán, mi idősebbek jól emlékezünk rá, hasonló lelkesedés lángja lobbant fel a magyar szívekben. Nemcsak, mint az ifjúság és szépség óda bájában tündözött a híves, kit a népesszű trónörökös lehozott Budapészire bemutatni az ország szívének, hanem mert ez a bájos ifjúember József nádornak unokája, a honvédség főparancsnokának, József főhercegnek unokahúga volt a leánya egy magyar asszonyunk, Mária belga királynéunk. Ugy érte az ország, mintha visszatapta volna azt, ami az övé volt.

A fűrészheteles isteni gondviselés intéséből Mátyás tisztelet közönség Stefánia kir. hercegnő egészen a miénk lett. Mikor 11 évi öregség után újra újra lépni, egy osztrák család kiváló sarjaként Lányai Elemér grófnak nyújtotta kezét a vele együtt állandó lakója lett a hírnév bére és négy folyam honnát. Összevett, a Duna mellett, a szép Wiedner-stilusban épült kastély uradja a sajnós véget érni nem akaró náboru kezdet óta pompás kör házat tarti fenn, hol a háború áldozatainak derék nevelőit magyar vitézségnek bódg soruk van. Edey számára találtak a főherceg ápolónőben, aki minden lehetőséget szívesen nyújtott. A nő a feleség a szíves nyomatok a náboru áldozatok egyigítésén fáradozik, de mint a magyar a yák és osztrákok felépítésére alakult. saóvat ég főadója, anyai gondját a csecsemő e is kiterjeszt, a haza jövő reménye re. haza baba jánat itt Arany bájos sorai, melyek 1880-ban az árak részére rendezett „Tavas nap” albumába írt:

Anyai gond, anyai báj
Virraszt a bölcső felett,
Redős homlok mosolygó báj
Az aggódó szeretet
Kire ily nap nem derül
Szándék az árvát, könyörülj!

Es az anyai gond vezette a királyi hercegnőt azon elhatározásához, hogy művészeti élményeket átengedje a mi kiállításunknak, hogy Szász László városát alkotásival megfestesse.

Milyen tisztelet közönség! A katolikus nővérek egyesület és a felekezeti egyesület kért fel, hogy előadás tartasson a Stefánia kiállításról, melynek tárgya lehetőleg annak hírdete legyen. Talán nem tértek el messze a két nagyrebuszút egyet szándékaitól, ha inkább némi máttatást neustok. Természetesen, hogy a Stefánia hercegnő képével kezdem. Királyi család körében oly országban nevekedre föl, mely órági gazdag kultúra a párralac főnyű művészet hazája a Jan van Eyck, Quentin Massys, Memling, Rubens és Van Dyckok országa, nem ovuda, ha kitéj. lődöt telkeben a művészetek szeresete. Tudjuk, milyen megérő szíj órára volt Rudolf trónörökösnek az Osztrák-Magyar Monarchia irásában és kőben megalkotásánál, melynek védnökséget férje halála után 5 vállalta el. Emlékszem rá, milyen bájos könyvet írt: 6 mely a kilencvenes években Dalmácia kis paradicsomától, Lacrone szigetéről, melyet gazdag sok ropus nővérszót borít, monda és történet kettős koszorúja öves. E csudá földi paradicsom csak értehetette a belga királyi család lelkében a virágok szeresetét. Az érzékeny, a sokat szenvedett lelkak világosított talának a természet: e gyönyörű gyermekesiben. Talán olyasmit is érezt, amit a szenvedés édes postája, kinek száz éves jubileumát üljük az ideó, Tompa Mihály, a Virágok költője érezt:

Szeretlek szép virágok titeket...!
Szímben, illatban gazdag éltetek
Tartsa meg frissen ifjan lelkemet,
Mig láthatlak, mig köztetek leszek...!
Jertek lakjatok aztán siromon,
Vegyétek vissza hált szívem felett,
Mit annak ti adtatok egykoron:
Az ifjúságot, színt és életet!

As a 18 kép, melyet a kir. hercegnő ide küldött, mint virágdíszletet Váraddá egész a virágállítás: margaréták, orzomák, jászai almavirág, narcisok, enclán, violák, orzidák, hortenziák, ródszadronok, harangvirágok, flokssok vagy szeresettel és növekvő művészetet festve, többnyire vásákbac. Egyik képe a vára a főherceg, melynek tükrös oldala szinte bravurral van festve kékes redőzet háttérrel. Az egész pompás kék aranyatos esztanulmány.

E virágok között áll a hercegnő nagy téréképe Podvinse Erzsébet festőművésznő alkotása. Ő a mestere utóbbi időben a hercegnőnek. Az életteljes igaz jellemző képmás profilban, arólba mutatja eredetijét. Sőt lombos háttérrel egész rajzolódik a valóban királyi lak. A nagy angol aróképek a XVIII. század derekánál jutottak szemünkbe, akiket művészetét a londoni National Galleryben látottuk, mikor először pillantottuk meg a portrét: Romney, Reynolds és Gainsborough, akik viszont ismét a nagyvrt elegáncs udóshetetlen portretisták Van Dycknak voltak tanítványai. A szép aróképen különös gondot és művészetet van mintára a fel, kar épen nem pészáló, sőt inkább aziss, de biztos esztanulmány. A fiatal művésznő, Podvinse Erzsébet, kinek nem csak egy része van a kálma létrejöttében, igen változatos keltetőt adott művésztől. Ki kell emelnünk eok köpa közül Salvezta képét, mely egy szép öreg asszonyunk pompás eleven sággal megfestett képe. Maga az élet az igazság.

HIREK

*** Személyi hír.** Staniszlavszky Adólf királyi főügyész Budapestről, ahol hivatalos ügyekben tartózkodik, ma érkezik haza Nagyváradra.

*** Malatinszky főispán beteg.** Malatinszky Lajos, Biharvármegye főispánja, malat sajálatlalt értesülünk, az utóbbi napokban erősen megbőitötte magát a néhány napig nem hagyhatja el a szobát. A megye közszerzetében álló főispánjának állapota — bár a tegnapi napot ágyban töltötte — aggodalomra nem ad okot, környesete azt hissi, hogy ma vagy holnap már rendes hivatali munkásságát is el tudja majd látati.

*** Tóth Ferenc ezredes.** A király Tóth Ferenc ezredesét, a m. kir. honvédelmi akadémiánál tanácsosként nevezte ki. Alvezredes lett Sztáncz Géza ezredes, és ezredes pedig a kiváló képességű Molár István ezredes, aki az iskola igazgatójának igazgatója, s elsőkönyv módoráért megérdemelt népszerűségnek örvend.

*** Vida Lajos dr. kitüntetés.** A Felsővidéki Vida Lajos dr. a g. katib. internátus prefektusának a Ferenc József rend lovagkeresztjéért adományozta a hadi keresztet. Vida dr. a háború kezdete óta a fronton van s az oroszokkal szemben a lövészek között buzdította katonáikat a háború végéig és a küzdelemre. Harcolt érdemeiért nyerte el a kitüntetését.

*** Pálffy Béla adventi előadásai.** A Kath. Népszövetség első adventi estéjének programjából tegnap volt az előlépők első próbája. Azok, akik ezen a próbán jelen lehetnek, el voltak ragadtatva az egész előadásorozat mélységében és gondolatától, amelynek gyönyörű illusztrációit fogtak szolgálni a bemutatandó előképek. Egészen újzerű dologgal lép elő a Népszövetség ezekben az adventi estékben a kétségtelen, hogy a negyedikének igékes kezdemenye az széles körökben fog megértésre találni. Az első adventi estén az Oltárszentség első előadásának, a kis szent Theresiának megkapó élet története lesz Pálffy előadásának kerete; az előképek művek lesznek a kiváló művészek előadásához. Ugy erre, mint a további adventi estékre is tömegesen váltották már ki fenntartott helyeiket a Kath. Kőr hányagynál. A rendezőség ezúton is figyelmezteti a közönséget, hogy az összes helyekre számított jegyek adatsnak ki, először tehát a kővárosi helyek előre bőségesen, mivel az előadások napján az eddig fenn nem tartott helyek az érkező sorrendjében fognak a közönségek kővárosi. Felülről sokat hírlapilag nyugtáztunk. Az adventi estéket a Népszövetség a Kath. Nővédő Egyesület nyoma és összeműködő intézete javára rendezti.

*** Kitüntetett életmentő.** A király O felsége a vordai földgázcsőben életmentővel három ember életét megmentéséért Czitter Ábrahám 4 honvédelmi gyalogezredbeli népfelkeltő címzetes őrnagyat a kőváros arany érdemkeresztjéért adományozta.

*** A Kath. Kőr vetítő estéje.** A Kath. Kőr tegnapi vetítő estéjén dr. Bozóky Gyula őrnagy tartott előadást Románia ellent hadjáratairól. Ő lési, magakésszerte tükörpén mutatja be a helyzetet az oltár háború idején s nagyérdéki előadásban letegytatta a mi megtört hadjárataink egész történetét s közben bemutatatta azokat a harcolt felvételket, amelyek a hadügyminisztérium b őcsöit a Kath. Kőr rendezőségére. A rendezőség alapos és mindvégig vonzó érdekes előadást nagy közönség hallgatta meg a végig percekig tapsolta a kiváló előadót.

*** Katonai kitüntetések.** A hivatalos lap közli, hogy a király a katonai érdemeirent hadi kitüntetés 3. osztályával tüntette ki az. Pappágy János 101. gyalogezredbeli ezredes, utolsó legutolsó díszes elismerésben részesítette dr. Hoffmann Pál 101. gyalogezredbeli tart. főhadnagyot.

*** A prem. főgimnázium Mária-Kongregációjának ünnepeje.** Már most jelöljük, hogy a prem. főgimn. Mária Kongregációja dec. 8-án d. a 5 kor a honvédelmi közreműködés mellett gazdag műsorral ünnepejt tart. Reggel 8 órakor pedig kezdés sz. előadás lesz a pramontrei templomban, amelyre az ifjúsági kongregáció az összes kongregációkat meglozja hívni. Bizonyára az összes kongregációk oda fognak hatni, hogy az ünnepejt dec. 8 kához méltó módon elkaroljón.

*** A nagyvárad munkás-gimnázium november 29-én este 7 órakor** folytatja a már elő-értesített városi bizottsági terében. (1. emelet a főlépcsővel szemben.) Ezen értekezleten a vezetőség a résztvevő munkásság igényeinek megfigyelésével megállapítja az előadások idejét és helyét. Ugyanakkor beiratkozni is lehet. A munkás-gimnáziumnak dec. 8-án meggyűlé tanfolyamán ingyenesen részt vehetnek az értekezleten azok, akiknek mostoha körülményeik miatt nem volt alkalomuk középiskolai képzésükre szert tanul. Beiratkozhatnak úgy férfiak, mint nők. Az értekezletre minden érdeklődőt szivesen lát a vezetőség. (Telefon délsőit 13-91.)

*** Katonai előléptetések.** A hivatalos lap a következő tiszt előléptetéseket közli: Szászadosorú léptek elő fejkürti és kővárosi Kőrhy Ernő, bonyhádi Percselt Aladár és szászvárosi Szuszorok R. zed 7. huszárezredbeli főhadnagyok. Tartalékos századosok léptek elő báró Gábor István 1. huszárezredbeli tartalékos főhadnagy. Főhadnagyok léptek elő Kullik Miklós 1. sz. és báró Szendrői Gyula 7. huszárezredbeli hadnagyok. Tartalékos főhadnagyok léptek Podszósorú Ferenc, Jánosi Jany Gábor és Buda Károly 1. sz. valamint az. Nádassy János 2. huszárezredbeli tartalékos hadnagyok.

*** Adomány.** A Kath. Nővédő Egyesület nyoma és összeműködő intézete Kőrlyos Aladár ur 50 koronát adományozott, mely összegre: hálaesen köszöni az előképek.

*** Katonai alapítványi helyek.** Az állomásparancsnokság közli: Folyó év november havában több katonai alapítványi hely üresedett meg, melyekre főként a háború alatt az ellenség által sebezés kővárosban rokkantá vált a vagy elhalt IX. rangosztályánál kisebb rangban volt kővárosi övezetű és árvái pályáshatnak. Az idevonatkozó rendelet naponta délután 3 órától 5 óráig a cs. és kir. tépvezetőnőségél (O. utca 5.) beletelhető. Kornhaber altáboros.

*** Vázasonyi mellőzése.** Budapesti tudósítónk jelenti: A 8 Órai Újság szerint Wekerle egyedül utasott fel Bécsbe s így Vázasonyit mellőzték, mert nem ő terjesztte a Felsővidéki a választójogi törvényjavaslatot. A pártok ülésén különben nem terjesztik be a javaslatot, csak a delegációk összehívása után. A Népszava komoly ítéletet látás a kormányhoz, hogy ne halassza a javaslatot s ebből látható, hogy a kormány és a szociálisták közt nagy a feszültség.

*** A nagyvárad szabadegeje** tem legközelebbi előadását ma, szerdán délután fél 6 órakor tartja a Katholikus Kőr nyasalmában dr. Karácsonyi János Nagy Lajos bíróaljáról tart előadást, újabb történelmi kutatásai alapján, dr. Galamb Sándor pedig folytatja nagy érdeklődést keltett tanulmányait a Regény és dráma kővárosról. Mindezek hírteltes. A belépés ingyenes A terem füve.

*** A tej maximális ára.** A közletemezési miniszter ur 131580. számú felhatalmazása folytan tudatom a város közönségével, hogy a tej árát 1917 november 26 tól kezdődőleg Nagyvárad város területére a kővárosi közletemezési bizottság a) a tejárakadó, tejszóvetkeztet, feldolgozótelep, tejgyűjtő állomás és másfelől a fogyasztó közötti viszonylatban 1. nyitit edényből kímérve literenként 102 K, 2. hűtőszelvénybe szállítva literenként 1.12 K. Nagyvárad, 1917 november hó 26-án. Lukács Ödön, polgármester helyettes.

*** Lesz elég szene a villamos-telepnek.** Nagyvárad város még eddig mindig gondoskodott, hogy a városi villamos-telepnek legyen elég szene az üzemeléséig. Még máz városokban, pl. Debrecenben már több alkalommal bajok voltak a szénhiány miatt, nálunk egy percre sem volt fenakadás szénhiány miatt a villamos telepen, sőt még a közönség ellátására is jutott némi szén. Előreláthatólag a jövőben sem lesz keltelemenség a város villamos telepén a szénhiány miatt. Az Országos Szénbizottság most értesítette a városi, hogy a villamos-telep részére a lehetőség szerint folytatódgosan fogják szállítani a kőszénat a salgótarjáni bányából.

*** A városi boltok személyzetének szerelme.** A városi közletemezési szervezetéről el kell ismerni, hogy elég jól működik. A személyzetnél lehet ugyan hiába, de az csak szűrtávos jelenség a személyzet e y részének, különösen az útletek kiszolgáló személyzetének tisztaság azonban nem áll arányban sem a terhes szolgáltatással, sem a személyzet másik részének a fizetésével. Havi 120 korona fizetés igen csekély a reggeltől estig tartó fáradság és időigló munkáért, amellyel, hogy ebből megélni sem lehet. A személyzetet és a rissz nem részesítik mindasokba a pótlékokban, amelyeket az üzem belső személyzete kapott, akiknek a helyzete még is kővárosabb, mert belső irodai szolgáltatást teljesítenek. A tapasztalat továbbá azt is igazolja, hogy este 7 óráig teljesít az elég volna a városi útletek nyitva tartása, mert addig mindenki bevezetheti szükségletét Este 7 óra után alig kerül egy két bevezető. Mázor mindent: takarékoskodni kell a villagításai, itt is félre az egy kis takarékosság, kővárosban, ha az nem jár a közönség bírálmáért.

*** Visszaélések a szénbeszerzés körüli.** Tisztelttel arra, hogy a szénbeszerzés körüli a közönség részéről visszaélések történtek; esszel figyeltettem a város szénhasználatára jogosult községet, hogy a jövőben a szénhez csak a jogosult névre kiállított lisztönyvek vagy állandó jellelű elemtiszterrelvénnyel felmutatása ellenében fogják megkapni. Egyidejűleg a további szén elvonásának terhe alatt felbírom az összes helybéli szénkereskedőket, hogy szénhez csak a lisztönyvek, vagy állandó jellelű elemtiszterrelvénnyel felmutatása ellenében adjanak ki és a kiszolgáltatott mennyiséget, valamint a kiadás napját a lisztönyvekben megfelelő helyen tényleg jegyessék fel. Nagyvárad, 1917 november 26-án. Kocsány, városi tanácsos, a szénhasználat bizottság elnöke.

*** Sebesült és beteg tiszték jelentkezése.** Mindazon tiszték (havidijasok) és tiszt (havidijas) jelöltek, akik a haretérről visszatérve, betegségük miatt, vagy mint lábadozók magán ápolásban vagy magán kórházban a város vagy megye területén szabadságon vannak, vagy valamelyik póttisztánál vagy az állomáson könnyebb szolgálatot teljesítenek, kötelesek f. évi november 30-án délelőtt 10 órakor Ózka 5. szám alatt) személyesen jelentkezni. Amennyiben valakit betegsége a személyes megjelenésben gátolna, ezen körülményt katonai orvosi bizonyítvánnyal, ha pedig ilyen orvos nem áll rendelkezésre, hatóságilag láttamozott polgári orvosi bizonyítvánnyal tartozik igazolni. Kornhaber altábornagy, állomásparancsnok.

*** A hadapródiakola eltiltási kára a hadidohivataknak.** A nagyvárad határvidék hadapródiakola eltiltási kára 22 koronát költött hozzá a hadidohivatok és csomagok részére, mely összeg az a 16 24-én tartott összejövetel alkalmából gyűlt össze. Az összeget rendelkezési helyére juttatjuk.

*** Nagy Endre Nagyváradon.** Már ezek napok választanak el bennünket Nagy Endre felolvasó estélyétől, mely hogy mely élénk érdeklődést kelt a közönség körében bizonyítja az is, hogy a Hegedűs hírlapíródában egymást érik a jegyek után való érdeklődések. Nagy Endrétől még lesz alkalmunk többször is megemlékezni. Méltó pertésre lesz szabadtéri előadásán W. József Hegedűművész, a bécsi zeneakadémia növendéke, a fiatal vérbeli művész, aki esztendőn városunk színpadja és színek zenei technikája szíves pártján a nagy nemében. A fiatal művész a következő darabokat fogja előadni: I. 1. a) Goldmark: Air. b) Dvcrák: Hamorcsák. c) Dagnin-Manau: A kislány. II. 2. I. hely: Csárdásjelent. Jegyek a Hegedűs Hírlapíródában kaphatók.

*** Kiszegedék felmúlós hadikölcsön-jegyzése.** Bihar megyei központi járásának kiszegedék napokban Nagyváradon László Vilmos utcai sorozótársaságban gyűltek össze, hogy a háború sikerét a rendelkezésükre álló módon anyagi eszközökkel is előmozdítsák. Az összeg is előmozdítsák és lelkes kiszegedék, akik a földet megmunkálva segítik elő az itthonmaradottak ellátását, a tevékenységükön kívül Nagy Merton a központi járás főszolgabírójának busdító és hazafiai szellemiől áthatott beszéde után szíves adták megakarított pénzüket a nagy cél érdekében, úgy, hogy rövid órák alatt a VII-ik magyar hadikölcsönre jelentékeny összeg gyűlt egybe. A jegyzés sikere érdekében nagy buszolgálat

működött Friedl andr Sándor buszolgabíró is, a klt a nagyvárad helyi hadikölcsönbizottsága küldösi ki.

*** Nők a jogakadémia államszámviteli tanfolyamán.** A jelenlegi veselő sem alatt álló nagyvárad kir. kath. jogakadémia 1917-18 tanév második felében az államszámviteli tanfolyamára oly rendkívül nagy hallgatóság híradt, akik közül 16. évet betöltötték legalább négy középiskolai osztályt, vagy valamely ezek megfelelők, nők kiképzésére szolgáló egyéb tanfolyamot átment elvégzették az a feladatok feloldását (számla könyvekkel) feloldották és a feladatokat eloldották. A kir. miniszter urhoz címezett folyamodványukat legkésőbb 1917. évi december 16-ig a kir. kath. jogakadémia aláírni hivatalosan benyújtják. Dr. Buday Gyula, a kir. kath. jogakadémia e. i. dékánja.

*** Hadbavonulás miatt zárva tartott uridivat, fehérnemű üzletemet megnyitottam.** Pfaff Kálmán Rákóczi-ut 3 szám.

*** Iparostanúk segítése.** A nagyvárad Sörgyár részvénytársaság igazgatósága 100 korona összeget volt kinyújtani az Oszácsi Gyermekvédő Liga Iparostanúknak Öntvények juttatás. Ezen szíves adományt — melyből tanulmányok megvásárolására is hiányos ruhaféltésüket próbáljuk feloldani — megajánlom — hálás köszönettel mond az Othon vezetésére nevében Szűcs István igazgató.

*** Bitangaságban talált sertés és borjú.** Nagyvárad város rendőri büntető bizottság közölte, hogy bitangaságban talált 1 sertés, veres és borjú f. hó 28-án d. e. 10 órakor a rendőrhajósok által udvaron nyúlásorán el fogó szerzett.

November hó 25-én 4 órák hi ott sertés bitangaságban talált. Igazolt tulajdonosa a rendőrség földszint 7. sz. a. annál is inkább jelölték, mert bitangaságban talált 1 sertés és borjú f. hó 28-án d. e. 10 órakor a rendőrhajósok által udvaron nyúlásorán el fogó szerzett. Nagyvárad, 1917 november 27-én. Czeglédy István r. b. társ.

*** Be kell jelenteni a zárákat.** Nagyvárad városi rendőrségi hivatala a m. kir. miniszterintézkedés 3100-1917. számú rendelete értelmében értesíti a záráküzemeltető vállalatokat, záráküzemeltőket, gyárakat és iparüzemeltőket, hogy közzé kell tenniük a f. évi november hó 30-ig a Záraküzemeltésről bejelentési táblázatokat. Bejelentés helyén R. n. d. e. 18. számú szabályzatban adhat. Nagyvárad 1917 november 26-án. Rendőrfőkapitányság.

*** Kőház-utca 33 szám alatti ház eladó.** Érkezhetni ugyanott.

*** Most az ideje a szőrmék festésének,** és férfilyőnyök tisztításának, mint utáni festés, férfi- és női ruhák tisztítása gyászszertben ruhák elsőrendű kivitelben festetnek Haltenberger Vilmos kémszövő és vegytisztító gyárában Nagyváradon.

*** Felhívjuk figyelmét a n. ó közönségnek.** Magyar Oszácsi Biztosító Intézet r. t. a. hí detésére.

*** A VII-ik magyar hadikölcsönre a Nagyvárad Agrár Takarékpénztár Korona Szövetkezete heti befizetések mellett elfogad jegyzéseket,** melyek a városi intézet helyi képviselő (Rákóczi-ut 13. U. i. u. ca. sz.) kár: zöveg: uti ü. y. sz. utonknél Gálly Sándor úrnál e-zköz lehetők.

*** 5-6 szabás modern lakást keresek** május 1-re. Követendőket díjazom. Cim Hegedűs Hírlapíródában.

*** Batorozott utcai és udvari szobák a Zöldfa-pályán kiadó.** Felvilágosításul szolgál a szobakereslő ugyanott.

Könnyű vasárnapi meliékereket tisztviselők számára. Bismarck és ekesek, ha műtedvel'k e, alkalmosak nyerhetek a szokás gyházi énekben. Feltehetőleg megindhatók Resch karagánál, Erzsébetliget.

*** Hadikölcsönjegyzés töké nélküf.** Az „Atlas” elalbiti sító társaság örökös és új tevéket szerkesztet, amelyekkel mindenkinek lehetővé teszi a hadikölcsönjegyzést töké nélkül Réseletekkel szolgál az „Atlas”, VI. Andrássy ut 13. Nagyvárad. Kirendelés: Hegedűs Hírlapíróda, Rákóczi-ut 2. Telefon 13-01.

*** Ázsódinai Füzlet.** Kosuth-utca, főlk Rákóczi ut Csoklódó Király, megérkeztek a Mikulások, szilbni szilbtek és olcsóbbak. Csokla, csokoládé, fészonok, kenyek rum, tea, tejsütemények, likörök, gyógykrok, Ker esorya és újvire megérkeztek az összes események, fírom ha kenyerek. Ajánlom is olak és zódek gyűltébe. Nagyban és kisnyben kapható. Telefon 635.

Ruhák, férfi ölkönyök, felöltők, festése és tisztítása. Fügőgőny, kézimunka, kechengye neműek tisztítása. Fekete festés elsőrendű kivitelben.

HALTENBERGER VILMOS
kémszövő, vegytisztító és gőzmosógó gyárában Nagyvárad.

Gyár telefon sz. 34. Felvételi sz. 14-69.

*** A Bihar megyei Takarékpénztár** (Kosuth-utca 3) hadikölcsönjegyzésért polgári és katonai ügyfelektől kölcsönökkel elfogad Betéteket korlátlanul rendelkezésre bocsát. Kölcsönök ad a hadikölcsönkötvények e 80% erejig 4 1/2% kamat mellett. A jegyzés alkalmazásával felszabadul jutalékokat megtérít.

Belépési felhívás
a „Polgári takarékos és segélyszövetkezet”
23-ik évtársulatába.

A „Polgári takarékos és segélyszövetkezet” 1912 január 1-én új évtársulatot nyit, mely 156 héten át vagyis 1920 év régeig tart — Mindenki tetszés szerinti számban jögyezhet üzletrészesnek a minden üzlet rész után hetenként 1 korona fizetendő. A három év eltelté után az évtársulat feloszlik és az összes jövedelem a résztvevők között felosztatik és mindenki megkapja a befizetett tőkét a felmerült haszonnal együtt.

A szövetkezet célja a takarékoskosságot előmozdítani és önségélyt nyújtani, amennyiben minden tag heti betétei által önmagának tőkét gyűjt, mely a heti részletekben való befizetések dacára is a takarékpénztári kamatozásnál magasabb nyeresémet osztalékokat hoz és mert minden tag az általa befizetett összeg 1/10 részét minden előleges bejelentés nélkül kölcsönkép felveheti.

Vidéki tagok a heti befizetéseket postai csekk lapok útján teljesíthetik.

A szövetkezetbe való belépés alkalmával üzlet részenként 50 fillér beiratási díj fizetendő és egy heti részlet befizetése után már mindenki megkapja saját nevére irt könyvecskéjét.

Szövetkezetünk jelenlegi tisztelt tagjait, valamint mindazokat, kik az 1918 január 1-től kezdődő 23-ik ciklusnak tagjai óhajtanak lenni, felkérjük, hogy a felvétel iránt intézeti üzlethelyiségünkben (Kosuth Lajos-utca 6. sz.) mielőbb jelentkezni sziveskedjenek.

Nagyvárad, 1917 november hó

A „Polgári takarékos és segélyszövetkezet” igazgatósága.

Mindenkinek

jegyzünk hadikölcsönt

ahol a kifizetés előnyös tevénytünk kasszát nálunk hadikölcsönös

gyermek vagy élet
biztosítást köi.

Készpénzfedezet nem kell.

A hadikölcsönt 15 vagy 20 év alatt magával a biztosítási díjakkal letörleszti.

Például: 10.000 korona VII. magyar hadikölcsönre 30 éves egyén 10 év alatt összesen kifizeti: gyermekbiztosításra: 4986 koronát, életbiztosításra: 4503 koronát.

Ugy elértés esetén, mint előbbi elhalálozás esetén az egész 10.000 korona hadikölcsönös esedékes.

Részletes tervezettel szívesen szolgálunk

ATLAS életbiztosító r.-t magyarországi vezérképviseletége
Budapest VI., Andrássy-ut 13. Telefon 307.,
világosi vidéki kirendeltség, i. k.

Nagyvárad kiirendeltség:

Hegedüs-Hirlapiroda

Rákóczi-ut 2. szám. Telefonszám 13-01.

Belépési felhívás.

Az Általános Takarékszövetkezet, mely az Általános Takarékpénztár kebelében működik, Nagyvárad, Bémer tér 2. 1918. január 1 én nyitja meg

XVI. évtársulatát.

A belépés tetszés szerinti számú törzshaték jegyzésével történik, melynek mindegyike után hetenkint 20 fillér fizetendő. Az új évtársulat 3 éven át, vagyis 156 hétig tart, aminek eltelté után a tagok az általuk megtakarított tőkét az elért haszonban való arányos részesedés mellett megkapják.

A szövetkezet tagjainak váltóra vagy kötelezően havi kölcsönökkel folyósít s a folyósított kölcsönök heti befizetésekkel három év alatt törlesztendő le. A befizetések vasárnap és ünnepnap kivételével minden nap délelőtt 9—12 óráig, délután 3—5 óráig történnek.

Vidéki tagok részére postatakarékpénztári lapokat küldünk, melyekkel befizetéseiket portómentesen eszközölhetik.

Az új évtársulat működését január 1 én megkezdő, ezért felkértnék a belépni szándékozók a mielőbbi jelentkezésre.

Nagyvárad, 1917 november hó.

Általános Takarékszövetkezet.

Eladó

kedvező fizetési feltételek mellett a Várkapu-utca 4. és 6. számú, a Szent János-utca 30. számú, a Széles-utca 1. számú, mely közvetlen a 3. vashid szomszédságában van, valamint a Vizvezeték-utca 54. számú ház. Értekezhetni lehet a Nagyvárad Kereskedelmi és Forgalmibanknál Rimanóczy-utca 6. sz. alatt.

Telefon 1404. Utcai helyiség

MOCSÁRY SÁNDOR

Épület- és díszmű bádógos, vízvezeték és villagszerelő.

Nagy-Várad, Zöldfa-utca. Zöldfa-épület.

Villanymotor, irógépék, kerékpárok, ellenőrző kasszák és gramafonok szakszerű javítása és állandó jókarban tartása. Bronzműves, lakatos és műszerész munkák elfogadottak.

ÁLTALÁNOS TAKARÉKPÉNZTÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

Nagyvárad, Bémer-tér.

Befizetett részvénytőke **1.000.000** korona.

Elfogad takarékbetétet könyvecskékre és folyószámlára s azt előnyösen kamatoztatja. Leszámított váltókat. Engedélyez előnyös feltételek mellett jelzálogkölcsönöket törlesztésekre. Előleget ad értékpapirokra.

Nagy karácsonyi kramousz és játékvásár a **FARKAS** áruházban Zöldfa-utca 5.

ISSA LIDIA

Elsőrendű énekesnő

NAGYVÁRAD, Nagy Sándor-u. 1. Park-szálloda épületében. Interurbán telefon: 11-53 szám.

A Székesfehérvári színház énekesnőinek egyetemes előadója. Tisztításokat és átalakításokat elvállalunk. Fűzők mérték után a legelővidebb idő alatt elkészítetnek.

Betűszedő tanulóknak fiu és berakó tanulóknak leány fizetéssel felvétetik

a Szent László-nyomda R.-t.-nál.

NAGYVÁRAD VÁROS

VILLAMOS MŰVE

IRODA, RAKTÁR ÉS TELEP:

NAGYVÁRADON, VÁR-TÉR 1. SZÁM.

A telep telefonja 614.

A telep telefonja 614.

Értesítjük a város t. közönségét, hogy villamos

FŐZŐEDÉNYEK,

Wolfram és egyéb izzólámpák a legelővidebb időben kaphatók. Telefon rendelésre izzólámpák díjmentesen házhoz szállítanak. Elvállalunk villamos világítási és erőátviteli berendezéseket. Egész éjjel figyelmes szolgálat.

Csillárok, 1/2 wattos izzólámpapótlók 2000 gyertyafényig.

Villamos motorok nagy választékban kaphatók.

Költségvetéseket díjmentesen készítünk

Főszerelő telefonja 55.

Főszerelő telefonja 55.